

د بازگه هیئن ده میدا

دوزگای چاپ و بلاکردنده وهی

زنجیره‌ی روشنبیری

*

خاوه‌نی ژیمتیاز: شهوكهت شیخ یه‌زدین

سرنووسیار: به‌دران نه‌همه‌د هه‌بیب

***

ناونیشان: دوزگای چاپ و بلاکردنده وهی ئاراس، شهقامی گولان، هه‌ولیز

د بازگه هېن د ھەيدا

ئامينا زکرى

دیاری بو،
ئەوئى فنجانا وى يا قەھۋى ل سەر مىزابەندەمانى ب گەرمى
ھىلابى.

ناوى كتىب: د بازگەھىن دەمیدا
شىعرى: نامينا زكرى
بلاۆكرادى ئاراس- ژمارە: ٨٤٤
دەرھىنانى ھونەربىي ناوهەوە: ئاراس ئەكىرەم
بەرگ: سەردار دۆسکى
چاپى يەكم، ٢٠٠٩
لە بەرىيەبەرايەتىي گشتىي كتىبخانە گشتىيەكان لە ھەولىر ژمارە ٢٠
سالى ٢٠٠٩ ئى دراوهتى

بیافین رادای

د شهف گهروکین خهونتین شهفین کامباخده
نهینکا چافان پرسا ته ژ من کرن... و ته چافین خوه ژ لهشکهرين
خهویره ته رخان کربوون!

هه می سپیدهيان؛
دهنگی تهی لهرزوک،
رامووسان ل بهر جینگهها دلی من وهر دکرن و ژ خهورادبووم
ته دکوت: کچی شینوارین ماچین ته ل سهه دیمی من بوهارستانه!

تو دزانی، ههلا ته هن من ب گهرمى دورپىچ دكت،
ب نازدارىي پرسا تلىن ته د گيانى خهوناندە جە دگرن؟

ئەز ژ خەبەردا ئەندا،
ژ خوهشکە خەونان،
ژ ھەستەكا نەديار و
ژ خوه دترسيام

ئەن:

د

ت

ر

س

ى

ا

م

تلین ته يېن قەريسوک ل بن گوھارىن من،
د ناھ پورا من يا بژاله ده ماتانى دکن،
بانگ دکن:
کچى دينى ژ ته حەز دکەم.
من ب خوهانا لهشى خوه گولاف بکە،
ب شەف، ب پورا خوه من بنخىفە...
زارويەكى ئەقىندارم، ما قەى تو پرسا وي ناكى؟

زارویه‌کی نازدارم ما قهی تو هزرا خهما وی ناکی؟
کا بیژه، تو چ قاس ژ من حه ز دکی؟

ل په ناگه هه ک ئارام،
ئەز ل خواوهندەکى دگەريام كو بكارت من ژ بۇ تە بدت ناسكىرن،
من ل بەر دەستىئىن تە پىرۇز بكت و د باوهشا تەدە برازىنت.
ژ ھەستەكا نەديار دىرسىيام... و تە ترس ژ مەخەملىيما رووكىن من
ناس كىرىيۇ.

ههستین من د نازداریبا دهستین ته ده بوون، ته دگوت:
”دهمی من تو دیتی نهسرین

ههـر دو چاـفـين رـهـش دـگـريـن
ئـهـوان چـاقـان دـگـوـتـه من
جارـهـكـا دـى تو من نـابـين
نا...نا

پـرـ جـارـيـنـ دـىـ، دـىـ منـ بـيـنـىـ
نـهـسـرـيـنـ هـهـرـ روـنـدـكـانـ دـبـارـيـنـتـ
نـهـسـرـيـنـ گـرـنـثـيـنـاـ دـبـشـكـورـيـنـتـ
نـهـسـرـيـنـ سـهـمـايـهـكـاـ سـهـرمـهـدـىـ لـ بـهـزـنـاـ تـهـ بـكـتـ
نـهـسـرـيـنـ جـانـهـكـهـ وـ زـيـنـىـ دـبـخـشتـ!

سیلاغا روزى و ۋىنى د گوندى دلى مندە ب پىادەنە و تە وەلاتەك پر
دیناتى ژ منره چىكىرىيە.

خوهزى بھۆست بھۆست گىانى تە ئەز داگىر كربام.
خوهزى د ھوندرى تەدە زىندانى بام.
بۇ دىتنا تە، بۇ ماچىن تە، بۇ دەستگىرتىن تە، لاقلاقى دكم ئەز
قەدپەزم ئەز
شەقگەردەكا ئەقىندارم!

ما تو دزانی:

ب پرسا " تو چ قاس ژ من حهز دکي " ئەز دئىشىم؟!

من خوه ژ بەر تە دەقىت

ھەمىيا من تويى

د باھوزىن هندابوونا تەدە خوه دېيىم

پرم ژ نەگۆتنى، پرم ژ خەربىيى

د خەموشىيا مندە، تە دگۆت: سۇرتنا داوىيىا ترسىي د ھوندرى مەدە ژ

ھەموو يەزدانان خوداترە...!

دئ گیانی خوه وهکی سو را فین سه ر لی فین ته، سه ر لی فین خوه چی کم
کچی، دینا دلی من، ژ ته حه ز دکه م...
ب زین دانا بیرئانينا ته سه ر مه ست
سو فیه کا به نده وارم
ته ئه ز ژ من دزیمه
د خه ما ئه ئینا ته ده دگه فزم
چاف ژ به ر دووریبا ته د بی ره نگن
د جه زنا ژی بازی رکیده،
فیستانی من بی ئارامگه هه
ئه زا ژلا، شیت، هندا و رویس
و تو خه وستانا خه ونین منی
د قه رکودی ئوده کا قه رسی ده بی مه بی، ب بیره اتنین ته د گه رم و
سه ر خوه ش د بم.

هەمی ئىقشاران د مىحرابىن بەندەمانىن مەدە ل رەخ مزگەفت و دىرى،
گوندى ب شىشرا سترانىن روپىاران و دلوپىن بارانى دىگىرلىك،
زارۇيىن پىخواس شەمالقا ئەقىنا مە ھەلدىكىن...

چىرۆكا تە يا بى دوماھىمە ئەز
ھەمىيا من تە پوشاندىيە
نەشىم تە ژېير بىم
وەرە پىرتىن لەشى من زىك ۋاقىرە
چەق و تاكان ب دارا مالا خوهقە شۇر بىك
كەفالەكى رويس ژ من و خوه نىڭار بىك و ل سەر تاقچىكى دىداران ب
ھەلاويسە!

جانى من،

گوندى باپيرى من بى خوداوهندە،

خوداوهندىن شهرخواز نهينييەن ئەقىندارىي كفش ناكن!

ژ خەما دووربىيا تە ب ئاگرى رۇندكىين ۋەشارتىيىن دىروكا ئەقىنەكا
قەدەغەكرى داگىرساوم!

ل بهر دهستى ته شاگردهكا دهنهنگم،
 من فيرى ئەقىنى بکه
 د دىدەيىن تەدە رېقىنگم
 من فيرى شەقىنى بکه
 بولبولەك بى دەنگم
 من فيرى فيغانى بکه
 د باخچەيى سىنگى تەدە گولەك بى رەنگم
 من فيرى رەقىنى بکه!
 ل هەر رەخەكى ۋى بازىرى ژبىركرى ئەز دنيرم،
 يادگارىن تە دېينىم
 ل بهر دەرگەھىن ھەتكەرىن ۋى بازىرى،
 مەيا ئەقىنا تە دنوشم
 ئەز

ژ

تە

ھەز

دكم!

هەمی سپیدهیان، ب بىھنا ياسەمین و ب قەھوا ھەلبەستى،
ب راموسانىن تە د من وەركىن،
لگەل تە، ب رەخ تە ۋە ژەو رادبىم
هەمی كۈزىيەن ژيانا من تە كرنە نيلوفەر
دەنگى پىين تە ژ دوور دوور ل پشت سۇران سەمفۆنىيە ۋالىنتايىنى د
گوهىن من دە دېھن
من د تویركى ۋيانا خوه دە، د خەموشىيە سترانىن خوه دە بىتەھ
بکە و ژەنینا بىدەنگىيە من، رىتمىن ئەقىنا مە بکە ھەلبەست
"ئەمان دلۇ ئەمان دلۇ،
دەردئى يارى دل ب كولو،
جانى عەشقى ھاۋىت دلۇ"
د ناخى خوهى دىسترم!

وەرە

ب مۆرا لىيڦىن خوه، دوباره بۇونا مە كەسک بکە!
ئەز حەيران: تو چ دېيىزى ھەكە ئەم ب رۆز بىنۇن و ب شەف زەنگلا
بانگى بۆ فنجانەكا قەھوھىيى كوبار بىن؟
د ھوندرى مندە،
ھەستەكا نەديار خوريانەكە،
ئەقىنا تە يا بى رەنگ دوريانەكە!

جار ژ بیابانه‌کی،
جار ژ سیبهرا خوه و ته
دېردم
پرتهک ژ ئەسمانی د چاقین تەدە،
چپکەک ژ دەریاچى د دەستىن مندە،
ل وەلاتى رۆزى،
مە ب ۋيان دكت.
ئەزا بىزالە و بىيەرىز، د ناقبەرا تە و خوھدە بەرز و هندا دېم...
"مەستانە تە بىيەن دكم، مەستانە تە پەيرەو دكم"
وەردە ب شەقنازىيەن دەنگى خوه گورستانا قى شەقا كامباخ پىرۇز
بکە.

ههـر چـركـهـيـهـكـيـ دـنـاـفـ خـوهـدـاـ قـلاـ دـبـمـ، دـبـمهـ توـ، دـبـمهـ ئـهـزـ!
دـدـهـمـارـيـنـ مـنـدـهـ يـارـيـانـ دـكـيـ،
دـبـهـزـيـ،
دـرـهـنـيـ،
دـبـيـ، حـيـنـوتـ

خوهزى ئەف ھەستا نەديار من ناس كريما ...
دەمىي تو دىگۈنىزى، قەھوا ھەلبەستا من و خوه دنوشى
گىيان:

تو چاخهک پر ئالقى،
نيگاهين ته ييئن ئەفسانەيى د جاما ۋاللايا خەياللىن مندە تىزى نابىن،
بى تە هەدارا من ناهىيت،
فرەك ژ ئەقىنا من بنوشە و بىالقا من و خوھ يكە.

۲۰۰۷/۱۲/۱۷

لہوک

- * کوپله کا ستارانا محمد شیخویہ.
- * ژ بلند م Hague ہاتھیہ وہر گرتن.

بارانەکا تۆزگرتى

سەرخوھشىييا ژۆرەکا مژھوبى

بىيىدەنگىييا ھزرىن گەنى،

ب

ڦ

ا

ل

ھ

دكەن!

دەرگەھىن مرى
لىقان ژ بىرۋە دكەن
خودى تە ...
خودى من ...
سالاقىن هار ماچى دكەن!
ھەستەكا قەبە،
ل خوھياتىيا من دگەرت
تلىن كەلشتى، پۇرا من
ب گيتارەكا بى تىل دئالىنت

ئەز

و

تو

نەخىر

تو

و

ئەز

د شەقەکا بىنۋىزدا ژدائك بۇون

د تارىستانا بى كەسىيى مەدا،

ژەف دوور / نىزىك

ل كىار ماسەکا خەسپالە،

چاقین ته،
هه مبیز کرم
شووماتی، پیاسین مه،
ل بئقاریه کا فهله لیته ددن ری

تە بازدا
ئەز ھەلگىتىم
خودا گىرنىزى

میتاتیا ده زگرین بوهاران هاویش ناکت
 ژ تفا هه بونه کا به رزه، چقیلی ڦه په شن
 کا سیمیار!

نېيىزە: تە ج ژ من دېيت؟
نېيىزە: خودى ج ژ تە دېيت؟
شەف بى زەنگلە و
ب رووساتىيا ھزرىن مە سەرخوھش دېت

ئەرى:

تە بازدا

ھلنگۇتم ئەز

خودا گىرنىزى

سۆلین دهريايى،

تاري د گوهىن خوهدا نفاندن و

شوتىكا خوه تىرى نەھەنگ كرن

بېۋەرە...
...

ژ چوونا تە

ئەز

باوهر ناكم!

پرتىسىكىن مە

د سەمايەكىخەمگىندا، تلۇقە دىن

پرتىن خەيالىن مە،

ل بەر بارانەكادادگەھ كرى، مەحکوم دىن

سازىن لەشفرۆش، ل گەل ھەر ژەننەكى و جگارەيەكايىخى،

جىئمك دىن!

وهسان:
ته بازدا
ئەز ھلنگىتىم
خودا گىرنىزى

د خەونىن مەنيدا
شەفەكا تلچاف

مە

م... ا ... ج دكەت
نەبىزە: تە ج ژ من دقىت؟
نەبىزە: خودى ج ژ تە دقىت؟
بىرھاتنىن مە
ناسنامە يَا دىناتىيىنە!
كا سىمييار!؟

بالاڻي،

ل ده همه نين بارانه کا بوش سه مايي دکهن

هه ناسين پايزان،

د ناخا مهدا دژوارن

خودئ ته ...

خودئ من ...

سلافين هار ماچ دکهن!

ئه ز خوه مه

تود بوونا مندا توبي

د هرگه هين چ به هشتين ده ستکرد ناقوتم

ل بهر ده همه نين في بارانا تو زگرتى:

ته بازدا

ئه ز هلنگ قتم

خودا گرنژى!

٢٠٠٣-١١-١٧/١١

دهوك

چركهيهك ل گەل بارانى

حەزا من بۇو

سەرئى من بىكەۋىتە ل سەر ملى بارانى

دلوپىن وئى د خەو بربام

لەپىن برويسىييان د ناڭ خۇدا وەرىپىچابام

دلوپ: د... ل... ق... پ

ژ لېقىن گەنى تاۋىل ببام!

هزار من بسو
ئى خودا:

بەيىلە چىركەيەكى ژ فىنگەبايى ئازادىيەن ھابكىشىم
خوناڭا بىيەندار و نەوازشا بارانى،
كەلەخىن خاڭ د مەنچەلىن سەكەراتىدا ژ خەو رادكەن
كولدانكىان نەشكىنە
بەيىلە خالخالۆك پىيلاقىن دەمى رابوھستىن
زيان گازى مە دكەت
قىرىيەن بىدەنگىيى ئەوران،
روحا مە د ناڭ لۇرىكا ئاوازىن بارانى و
رۇندكىن مە،
ل سەر ملىن وى سەمايى بىكەن
دى بەيىلە
ئەم ب رۇندكىان شل بېين!

ل شەقىن ساھى،
تاقىكىن بارانان پىل ھاقىزنى
ل خەلوەتكەها بىبابانىن ھشك و ھۆلا،
تو، خودا
سيۋاندەيىن باھىقتەر كان، شۇر بکە!
دى بەپەلە پەركى بۆ زاروكان ل وەلاتى ئەقىنى
ئەم...
ئاڭا بکەين و
د گەودىستانا ژيانىدا
ئەقىنى
بکەين!

١٩٩٨/٧/٢.

ئەسەن

شایسته‌بیلّن کور

ژمیزدیه، خەونىن رزى، د ئىتىنىن وەلاتىدا ھەر دچەرن.
سازقان ل دانگا كوربەقى، سترانەكا لالوته بۇ قەرەچەكا بىرسى
دژەنپىت!
ويقەتر، كەرنەۋالەك ژ كوشتنا ژن و خوين مىتنا ھەزاران، سەرژىكىنا
ئازادىيىن ل سەر جادان دېرىھن و میرانىيىن پى دشدىنپىت!؟

بېرخى من:

كچىن قى وەلاتى سىيۇينه

سەنەوبەر و چنارۆك سىيۇينه

دەلنگىن دايكان د گرتىگەھىن ژانداردا كەلامچە دايىنە

پرتهكا ئاشتىيى كەركە!

ۋەزدانىن قورباچەگىتى، د تابلوىيەكا ئەفيونگەر دا خوه دېنگىن

د شەقستانىن گورستانىن ب كومدا،

نەھەنگىن شەھوەتباز، بىزنىن پاك ب قوروچكان ل بەر با دكەن

و خەلۇتگەها كچىنلىيى ل سەر سىۋاندىن زربابان رىز دكەن

رەشەبايىن كۈزەك برىيان دكەويىن،

كەلها د ھەرفىين!

ل بهر دانگا سینه‌مایین بازییری موتبه‌ک گازی دکهت:
نووترين فيلم، نووترين تابلو، و Hern کوشتنا دهمهن پيسان ڦهکرنا
دهرگههين بههشتيء...
و Hern ئنفالکرنا ياسه‌مينان چاكيء...
و Hern کله‌خين که‌ڦزگرتيءين ب کوم نووترين فيلمه!
ل مه‌ملکه‌تا ته‌فنپيرکان،
سمبيل و تزبي، خهونين شههگرتى، ترسيان، قهباتى، کوشن
خهونين گولان دبزدين!
بيهنا سيقين رزى و شهرابا گهنى، سيبهرا خوه ل سهر رحانا
دادكىشىن

ل سه‌ر چوکین پيره‌كان،
خه‌مان پيستى له‌شى وان رزاندييە!
ل روژين وان شهـف بالولكن، گـرنـزـين خـندـقـىـنـهـ!
لهـزـهـتـ،
سـهـبـهـتـ... سـهـبـهـتـ
دـگـهـزـيـتـ، دـبـيـتـهـ قـهـرـهـجـ
تاـوـسـيـنـ مـهـمـكـيـنـ خـهـجـىـ زـىـ چـهـنـدـ شـهـمـبـيـاـ ژـايـكـبـوـونـاـ خـوهـ ژـبـيرـ كـرىـ
يـهـ!

د گزيرتا پايزيدا،
زيان بي ئەقين نامەشيت
پرتهكا ئاشتىي كەر بکە ول بن زەندا نەينكا گولان، ئەقينى ب خېف
بکە و
كەرنەقالەك ژ مروۋاتىي، ژ رامووسان و ئاشتىي،
بو من و خوه
تلۇقە بکە.

٢٠٠٧/١/٢٦

كوربەق: ئاقەكا مرييە كوب تىنى بەق تىدا دېين
كورباچە گرتى: ئىشەكە گەوريان دىگرىت

بەندەمانەك مژھوی

دەمژمیر هاتە لىدان،

چك، چك، چك

سى پىت رېتن

ع

ش

ق

ئەو رۆزى تول سەر ئوغەرى

گۈلۈك بارى

هنافيين پر عشقىين بهارى داگرتن.

بى تە من سارە،
ئەتەكەكى پنىكىرى
گەردىنا من
بى فىل كر!
چەند شەقان،
نېرگزىيَا سىنگى من تە بىھن كر؟

د همزمیر به رده و امه
پر تین له شین مه،
ل بن سیبیه را گیتاره کا خاموش،
مز تیدا سه ما یی دکه ت
فهیتی،
سه به ده که
قومار،
سه رخوه شیبیه که
بیره اتنین زارو کینی بی،
رومانه که
د پشت په نجه رین شه قیدا
گریل بون
مزه،
هه می تشت مزه ... مز
د ناف گیله شوکا هزرین و هستیایدا
چهند من ساره!
دلی من پایزه کا دریزه!

مژ تیدا سه‌مایی دکهت
برکا حه‌وشا مه ب تنییه
چ ماسی گه‌ردهنا ئافى نائالیسن
و ههیف
خوه د برکا مهدا نابینیت
دلی من پایزه‌کا دریزه
مژ تیدا سه‌مایی دکهت

قهباتیبا عشقا ته،
چیرۆکا چافین من دخوینیت؟
گوهی من،
ب نقورسکین قومارا عەشقى نەپیچە
زفستانین گوندی مه،
پر مژن؟!

***

شڻي دى

من خهونه ک ديت

ئيڪ دهات

د دهسته کي ويدا ماسي

و

ل سهر ملان باخچه يه کي عشقى

ئيڪ دهات

ههناسين وى، ماچين وى،

بيهنقه دانا ليقين وى

ئهز بoom ئهز

شڻي دى من خهونه ک ديت

دهسته ک د هه مييزا روناهيييدا

پر ژ گولین مەخەمەلی و نىرگۈزى
 پنىيىن ئەتەكى من پى نەخشاند
 شقىدى من خودى دىت
 بېھنا وي
 هەمى تاقچكىن مالا مە تىرى كرن
 ئەز د بۇومە تو
 تو د بۇويى ئەز
 ئەم د بۇون مژ
 پەنجەران ۋەكە، چەند گەرمە!
 تو بىزى،
 ئەفە كەرماتىيا لىقىين تە نە
 سىنگى من تىير دكەت
 عشقا من بىرسى دكەت
 بى فيلىبىا عشقى دكەقزىنت؟
 شقى دى خەونا من بۇويى
 خەونەك شەھىد!

چلۇرە

ل وەلاتى سىبەران،
چىكەيەك ژ بىرئانىنا تە،
جانى من بى هش دكەت
دەستىن من بگەرە
د خەپالا مندا،
تو، ھەر مەزن دبى
ئەز، ھەر بچووك دبى
تە بىھن دكم، مەست دبى
خوهىكە شىت...!

کیان،
بیابانین ل ۋېرە بىـ بارانـ
وەلاتـكىـ سارـ، بـزـالـهـيـاـ مـهـ تـيـرـ نـاكـهـتـ
ـهـمـىـ ئـيـقـارـانـ،
زـنـگـلـىـنـ ئـسـمـانـىـ هـشـيـارـ دـكـهـمـ
دا خـودـىـ عـشـقاـ تـهـ دـ جـانـىـ منـداـ زـيـقـالـ بـكـهـتـ
ـگـرـنـثـيـنـىـنـ تـهـ هـيـفـ بـكـهـمـ.
دـ خـوـنـىـنـ دـوـورـ دـوـورـداـ،
مـژـگـولـكـ دـ كـهـقـچـكـىـ كـهـونـيـداـ ئـاوـىـزـ دـبـنـ
خـوهـيـهـكـاـ شـيـتـ...!

د گوندی چاھین تهدا
ئارام گريام
تو هناسه يه کا ل باوی و
تايىن ت، ل هر قولاق كا ژييى من،
داستانه ک تو مار كريي
پرم ژ ته
چەند جaran،
نفييىزى ل سەر ته بكم؟

چهند جاران،
خهیالا خوه ب پیاسین مهیین بیدهنج، رهنگ بکه؟
من نهقیت خهونان ببینم
زولیل بلیلکانا ترتبینن داپیرا خوه بهژمیرم
چیروکا بو خودئ بقہهینم
دهستین من بگره،
دا پر ببی ژ من، ژ عشقی
جهزمیین خوه تژی ستیر بکهین
رهنگا تیکه لبکهین

عشقی بذین و د بهریکین خودا ۋەشىرىن

كەمېيەكىچى بىكەين و

ژەلاتى سىبەران بچىن

وھر،^٥

ئاردا^{*} بذين

و راژىركا وى ل سەر سىنگى ئارشۇ^{**} درېڭ بىكەين

ل سەر ملىن بارانى موزىكى بىزەنин و د خەو بچىن!

٢٠٠٦-٣-٣١/٣٠

ئاردا: فريشتەيەكە د ئايىنى زەردەشتىدا.

ئارشۇ: ئىك ژ سەركىرىدىن دەولەتا مادى بۇو.

د دبستانه ۱۱ يىدا

ل شهقه‌کا ساهی،
زهنگلین ستیران کراسی شهقی ته رکر
تافه هېيچه‌کا قهشنگ، زهندین روزئی گهش کرن
تول کيٺهي؟
د ئىستگه‌ها ۋينوسىدا، بيتانوک ل بەر بەزنا تە خوه د ھەزىن و د
جزبه دچن
دەھمەنان ھەلدە و ب بىيەنا ياسەمین و ئازادىيى رەنگ بکە
ل ۋى وەلاتى، تالانكەر ب رۆز چەكچەكىلەنە!
چاقىن قەرمگرتىيىن شهقى،
خوه ژ ئەرزنكا رۆزئى دادوهشىن و فانىلى شەھگرتىيى پىشىمەرگەي
د تەليسى دزىكەراندا دقورمچىنىت!

تول كييفي؟

وهره پىكىفه ل بن كەفسى ئازادىيى، كەفالەكى ژ گۈزىنېين زارق و

پيران نىگار بىكەين

ئاڤى ل كولانىن پايىزى بىرىشىنин و هەتا بوھارى پەراشتاتا عشقى

برايمىخىن

ئەزا نىزىكى خودى دېم

تو ژى خوه نىزىكى من بىكە

دا ئەقىنا مە وەكى دو گۈندىيان، د لەپىن گوپالەكى خواردا نەھىتە

سۆتن

نانى ئازادىيى تورسىيە، بۇ سوبەھى زىز نەكە

بلا ژقانى مە سەعەت ۱۱ بىت

ئەز دى دەستكەكى بنەفسوکان ئىنم

تو ژى تەمبۇرۇ ژ بىر نەكە!

و نفیشین چووبییین عشقی قهزا بکهین ...
 حاجی رهشکان ژ گرتیخانهیین سه‌رمی رزگار بکهین
 گولخانه‌یه کاماچان ل سه‌ر رییا همه‌می پیاده
 و ئەقینداران ددانین
 شه‌ری د چانته‌یا دوهیدا كفن دكهین
 تەلیسەکى تىرى كالكتىن سېپى و يارىكان ل سه‌ر ملى بابانوئىلى، بۆ
 پىريين شويم و جۇينبىتىز درېز دكهین و
 ل سه‌ر جاده‌يان بوياخىن زارۆكان راكهین و
 فيلم كارتۆنكان د كەنارىين عشقەكا پاييزيدا رېز دكهين
 چارۆكا شەقى هلدەين و پەروانه‌يابان ل بەر بىسکىن ژىنن گوندى
 راكهين.
 ئوه خودى، مە چەند شول ھەنه!
 تو بىرى: ئەم بشىن دەمى مەند بکهين و بق ۱۱ ئىبراوهستىنин؟

د دبستانان چاپین تهدا،
هزار ۱۱ ئەفین، ماج، نامان دکەم
ئەگەر تە گوت:
جادىن خەربىيى چەند كولانك ھەنە؟
يان داڭىن ئەقينىيى چەند سەروا ھەنە؟
دى ج بەرسى دەم!
دى ج گوتىن ھېنە گوتىن!
ل ژىر عشقا تە،
پەرستگەها فيستانى من بى ئارامگەھە!
تول كىيفىي؟
دبستانان چاپىن مندا،
فنجانەكا قەھۋى، پەلىن كوچكان كەھى دكەت!

زەنگل

شەقى دى

ھزرىن من

خوه ژ كلوخى سەرئ من دادقوتان و

ئەز دكىمە كرم!

شېقى دى

زەنگلىئن ترسى

ھشيار كرم و

نزانم بۆ كىفه برم

چەكچەكىلەيىن ب تەنشتىئن منقە،

نېرىنەكا مىبازى دكىرەن

سوپەھىيا من د ناڭ خوھدا نقوم دكر،

قىنا من

ل سىدارى دان

د ناڭ خوھدا بۆسى دېم!

ئومىد

ل كەل هەناسەيا من دبىت بىبابان

كەنلىخۇو ب سەر مندا دكىشت و

تو پايزىن من ماج دكەى

د گۆشەيا نەۋيانا مندا،

جار سەمايى دكەى

جار د بىدەنگىيا خوهدا دبى موم

د لاندكا حەزىن تەدا

جانى من ب هش ناكەقىت

ھەر شەق،

کراسی بووکانیي دچیته بهر مژوولانکین من
تاین ته بی سنورن
حه زین ته ب داران ۋە شۇرن
با دکیت و باران دشوت
ھەر شەف،
نیلوفەرین بەھشتا مانا دەستكىرد
لېقىن مرنى ماج دکن!

*سواستیکا

ئەز و تو

دو بەلگىن پايىزىنە

قامەتا تە يا چەمياى

ل سەر راژىركا عشقا تە

ئەزا شكەستى

رۆز ئاثا بۇو

قەلەمىن رەنگىن

دۇوماھىيىا چىرۆكەكا ئەفسانەيى،

نیگار دکەن

ئەز ب دووماهى دھيىم

تو ب دووماهى دھيى

دەستىن مە بى تلن

ل وېقەتر شەھيانه

دارىن پايىزى خەملدارن

د ئاھەنگا سىدارەدانا جەزنا بۇونا مەدا

سەمايى دکەن

بارانه ...

تۈزۈ ...

ببوره،

چهند ساله توزا سپى

بازىرى ته پوشاندىيە؟!

خەموشىيا ته دىگۈزۈت... نىگاها ته...

ھەناسىئىن عشقەكا خاموش دئاخفيت

ئاخ،

چەند ژ ته خەرېبم

ژ ئاخفتىن ته

ژ ساكويى ته

ژ نىگاها ته يا مەست... و

ژ بىدەنگىيا ئەۋىنەكا چلورەبىي،

چەند خەرېبم؟!

ب پىرۆزىيا شەقا يەلدا*

و نېيىزىن عشقى

من د ناف دادكەها ئەزىزىيما خوهدا
مه حکوم نەكە
ھى...ھى گوھ بدئ،
ل رەخ گوندى باپيرى من،
پىرھەقىيەكى دووماهىيا چىرۆكا مە كرييە داستانەك
ئەم دېينە دو پەرىيىن پرسۇز...

ئەز بەرزە بۇوم
تو بەرزە بۇوى
عشقا مە فانۆسەکا دەريايىيە
ئەقەچ دەنگە؟!
ھەمى دكەن
ئەز و تو زى دېيت بکەنин
بکەنە...
سېدارەدانامەيە
و برین دقەشارتى
ل رەخى دى تۆفانە!
گازىيەکا گۈلۈكى
مە دىتە رى...
مە دېت و دېت...!

لی،

شهقین مه دنځستینه

شهمال ل سینګی مه ناروونن

ل بهر تیکا جادا هه،

ئهز... تو... پایز

سی گوشېينه

د ناف په حنکا دهستین به فریدا، پیاسه یان دکهین

ویڅهتر،

تلین من و داقيقن پرچا ته ب ژفانن

پارزینکي جگاريین مه دبنه دووکيل!

من نه‌دزانی،

کى پەرييەن گوندى مە دزىن!

كى ب نه‌پەنى دارا خوزىيان ئاراند!

ئەز نزانم،

تو مەسيحى يان بودايى؟

سواستیکا، دهستپیکا عشقا مهیه

ئاھ، مھسیحى ژيانا من

* "ھر پىنج تلىن تەيىن برسى زارۆكەكىن ب سىنگى منفه"

ميترا، د ھەمبىزىدا ژدايىك دېيت

دۇوماھىيە... و ئەز دى مرم

تو دى مرى

ھەمى خەونىن مەيىن توزگرتى

دى بنە كەلەخەكى مرار

بنفه،

بنفه... و

پهشیمان نهبه،

سپیده و ئیثار

بابا نوئیل،

ل سه ر کله خى مه،

شاهىي دكەت... و

ماچەکا عشقى دووماهىيا مەيء!

٢٠٠٤-٦-٨/٧

* كەفتىرىن نىشانى مىترايىيانە.

* دەستت پىيكاكا شەقا زقى تاتىيە و بلندتىرين شەقا سالىيە. دەقى
شەقىدا "مەر" مىترا ژدایك دېت و ئيرانىيان دەقى شەقىدا جەزىنەكى مەزن
كر. نوكە ل ئيرانى هەر قان رى و رەسمان دىگىرن.

* ژ عارف حىتو ھاتىيە وەرگىرن.

سیبه‌ره‌کا ڦاری

بیرامن دهیت، سالا به فری
دهمی ته،

پرچی خوه ل سه‌رملی من شهه دکر

جگاره‌یه ک د هناسین مندا ده‌لکیشا

تلین تهیین قه‌ریسوک،

که‌زین من رادکرنه سه‌مايی

د هه‌فرکیا شه‌فیدا

هیدی دا بیژیه من:

عشقا خوه ب گونه‌هان تافیل بکهین،

لیقین خوه ب گونه‌هان تافیل بکهین

د ناڭ تەدا بەرزە بىم
د ناڭ مندا بەرزە بىي
ب دزى، پەردى ۋەدەين
د شاهىيا خوھدا
پىكەكى مەيى بنۇشىن
ھەمىيە مە سەمايى بکەت
چەند ژ تە حەز دكم...!

وهره ساقى،
پىكەكى دى تزى بکە
مهست و دين ببىن
ببىنه بارۋۇھە و زەمینى داگىر بکەين
نزانم بۆچى،
جار ژ تە حەز دكەم... جار رەشەيەكى دوورى!

ژ ته دترسم

من دثیت،

ههمى مرییان رهنگ بکهین ... و

ل سهر کله خى وان شاهیي بکهین

ئەز شین بکەم

تو

سور بکەى

هزرا چ دووماهیيا نەكەين

لى، ژ ته باوھر بکەم؟

نېستن د شاهیيما عشقیدا خوه كۈشىيە

ژ خوه دترسم،

حەززىيىرن، گومانەكە جانى من ئالۆز دكت!

نزاڭم تويى د خەيالا مندا؟

د بى سنورييا خوهدا،
فهلىتىيەكم
بزالهيا پايزي ۋېك ددهم
حەز ژ ج پيرۆزىيان ناكم!
پەحنكا دەستى بابى من،
شاھنامەيا فېردىھوسىيە
دئ هيى رويساتىيا ژنا ھ،
رەنگ بکەين؟
ئەز سۆر بکەم
تو شين بکەي
سوپە ژى، ل سەر ھەسپەكى سپى بىدەين رى؟

٢٠٠٥/١٠/٣

سیهوانه

ساکویی ته
سیهوانه یه کا نه زوک
ئومیده کا گه رۆک
دوھييما من د خەو برييھ
ل رۆژئاھايى...
— 69 —

دناقبهرا من و تهدا،
چراکى شەۋەكا بى ھېيڭىتى،
ب نىڭىزى دېيتى،
ب سالانقە دېيتى!
چانتىيەكە و د كوشما خىېزانكەكىدا،
پىئە بەندىم
شەۋە و
شەف گۈندهكى بى دارستانە
دەناقىن ويدا
تارا، كەزىيىن دوهى پىئە خەملاندىنە
و خەون د پاخلىن گەرۆكدا دادكەقىن!

گورگه

بەرەبەيانە

باوهشىن قەلەرەشەكا پىس،

ھەناسىين پايىزەكى ب سىنگى من وەر دكەت

قەشافىنە

ھەمى تىشت قەشافىنە

بەلگەيىن ھەبۇونا تە

شۆرەشەكە

قىانا تە،

دورو دورو

د پاخلىن مندا هىمایەكە

لى وەستىيانەكا دى، ل گەل داۋىن پورا من

ناۋى سەماگەھەك شىيت تومار دكەت

دەستىين خوه، ژ سىنگى من ۋەكە

گوندى مەيى چۈلكرىيە

سوپەيەكا نۇو ل سىدارە نەدە!

ناخوازم،

دوھى ببىته ئەقىرقۇ

و سوبى زىز بىكەم

تود بۇونا خودا،

د بۇونا مندا،

بەرزەيى

شۇوتكا باپپىرى، تىهنا من ھاوىش ناكەت

زىيان،

شعرەكى خاموشە

شەقەكى شۇوشەيى، د ھەمبىزىا خودا نۋاندىيە

ببورە،

روويى خوه ل من نەزەرەنە

نەبىيە، دى ستىران ھەزەمىرىين

نەبىيە، پىاسىن مەيىن زاروکىنىيى پەيسكىن...!

ئەز، خوھىكى ب ھەبۈونم
ژپەراسىييا ئادەمەكى ژ دايىك نەبۈويەم
بۈونەكى مى
مېيياتىيىا من دئازرىنىت
شەقان بىرھاتن،
بازنى مېشكى من دلەيزىنىت
چلۇرا، وى ۋيانا مەستم.
بەندەوارا وى دىدارا شەنگەم
رووگەها تە، نە پەرسىتكەها زەرەدەشتىيە
ۋولكانىن نېڭىزىن خوھ
ژپەرچا من دوور بکە
و من د ناڭ پايزىدا وەرپېچە..

لیلۆز

شاھزادهی من
بى خاتر خواستن
بى دەست گفاشتن،
بەر ب کىزان وەلاتى د چى؟
ژ بلى من، ج دەستن دى عشقا تە ل بن هچكىن خوه قەشىرىت؟

تىشتكى بىزە

د ناڭ بازىركىن بى كۆلاندا

پىاسەيان نەكە

دوور ژ تە راوهستىييمە،

ل رەخ تەمە و تە د خەودا دبىنەم،

بى تە قامەتەكا چەميايىمە

د فەرھەنگا تەدا،

زىيان كچەكا پىخواسە

بەئەلە هەيف ئەتكى شەقى بىت!

رووکین من، تیرا ماقین ته هنه
خوه نیزیک من بکه و
ل بهر سینگی خوه من بگشیش
زارؤیه کا لفوكم، ب چارله پکان ل ته دگرم
ئه و رقزا دا چى،
لیقین ته د لەرزین!
چافین من ل هەر رەخەکى تو مىزە دكرى
بەلكى بىرى، چەند ژ ته حەز دكم!
گدى ...

دېیژن عشقا ته بهرتیلې د خوازیت
ببۇرە،
ژبلى دلى خوه من چ نىنە ل بن پىئن ته رائىخم!
بەرتىلا ژ من نەخوازە
پىكەكى ماچان بنۇشە!
ما بىرا تە ناهىيت،
دەستىئىن مە د ناڭ ئىكدا خوه ددان
مە پىكەكە پۇدانك د پەقاندىن

کاغه ز د فراندن

وہ کی دو زاروں کان مہ باز ددا

ته دقييا خشوكى بکه، هزا من د چهارخ و فلهكيدا بزف Ferm

ته حه ذکر ل گهل زارویین شووم چفینان بیژنی

بهاران به‌هاقیزی

بی قرال

خوهزی شووماتییا ته، هه مییا ته، یا من با، بق من با

خوهزی من شیابا ته ژته بدم و بکمه گیانه ک د لهشی خوهدا

نیزیکتر بہ

ڙ پيرا ته چوو،

هەمی ئىثاران زارۆكىن گوندى باز ددان و كۆلانك تىرى دەنگ دبۇن؟
شاھزادەيى من،
يارىوکىن مە دادماينە
ئەز و تو هەفپىشكىن
دى چىنه داران و
هەمى تشت د بن سىبەرا گيانى مندا، توپى
هەمى تشت د بن سىبەرا گيانى تەدا، ئەزم
خريقىن ل سىنگى مە دەن
لىقىن مە دلەرزن!
شەرمى ئەم ۋەشەتىنە
شەرمى ئەم ژ ئېك دوور كرينى
چەند سارە، كەردىلەيىن بەفرى دبارن
چەند سارە، نىرین ئاگر دبارن
من بىيەن كرە ھەناسىتىن تە، بەلكى بىزى خاتۇونا من چەند ژ تە حەز
دكم!

ل من میزه بکه

قیانا ته دلی من بهند کریبه

بنیره، چهوان رشک خوه ل بهر بسکین ژنین سینگ ڦهکري شور دکهن
و دبنه عشق
شاهزادهی من،
شهقین من بکه لیلوڙ
نامهیین پر سوڙ
بکه ئومید و
ل من بقہگه ره.

٢٠٠٦/٩/١١

پايزبيا ئىفارەكى

پارزىنلىكى تىنهنىكا ئاشۇپى ل سەر ملى خوه كربوو تەرش،
پالى خوه يى وەستىيايى ددا سەرى ئىفارى... كەزىيىن وى ئىفارى
دىيمى حەزىن وى ماچ كر. ۋەقانەكە و جىڭارەيەك هل كر، دووكىل
بالندەيەكى بىھىشە و د ئاسمانىدا سەما دكر... ل سەر پىيەكى وى
ژيانى بىھنا خوه قەدا ول سەر پىيى دى خەمان گەودى وى دقەوارتن.

چاھيئن خوه د ناف خهیالا خوهدا نقووم دکرن... هیڤييئن وى تیدا
دبوونه کيفريشك و ل پشت ستيركان د رژيان.
ر هناسين نهينيه کي
عشق سه رابه
ئهفين خاۋوکە، د خوه بئالىنه

باوهشىن بارانى، لىقىن ئەقىنى رادمووسان، ۋىنا ژيانى رۇندك
دباراندىن و ب كىنوش ل بن پى خاچا مەسيحى دچوو... و دەستى
مرنى ھەمبىز كر!
نېيىھەكا دى ل سەر كەلەخى عشقى كر و عشق د ناڭ ھشكاتىيىدا
دبوو پاپۇر و ھەموو شەف دبوونە دەزگىرىن وى!
ل پەناگەھىن گەرم
دەستى من بىگە
كەشتىيا خوه بىدە رى و
ل ۋى ئېشارا پايىزى
ژيان يَا من و تە بىت.

د بازگههين دهميدا

دارا پرته قالا حوشما مه ز نارنجان تلوغه بورو..
دهستين ته چهترا شهؤين بي ستيريا ئىسمانى لهشى من بون
ل بيرا منه،
مه خانييەك ژ ئەقينى ل بن ئوقيانوسا چىروكان ئاقا كر
كاره و مەتىن ب دەنگى تلور و دەفا سوفىيەن قادرى و نەخشەبەندى
كرنوش دكرن و شەيدايى ل مه پيرفۇز دكىر

نهخشى دیواران ب وېنهيىن جانى تە نەخساند و
ب فەرشى دلى خوه رىكا تە خەملاند
د بن زەنگەلورا مېرگىن سېپى،

حاجى رەشكىن پايزى
ب بالىن خوه، پەيکەرەك ژ خودايەكى ئازاد ئافراند
ژ مىئە بۇو من خوه يا مەست ژبىر كرى
ل بىرا منه
گاف ب گاف تە دىگوتە من
كچا خودى حەز تە دكەم
ل زالگەها ئەقىنى،

پرسا ناسناما عشق و بيرهاتنین ته ڙ من کرن
زالگهها ئيکي: ناسناما جوانى و حهزا چافين ته من گوتن
زالگهها دووئ: سهمفونيا كهنيا زهلا لا ته هاته بيرا من
زالگهها سى: تاما شهربابا ليقين ته كهفته داها من
زالگهها چارئ: عشقا دلى ته كهفته دلى من
ل زالگهها ل بازيرئ ته ڙي پوليسا وه گونه هكاران ئيز بن ئاف کرم
دادوههري بازيرئ دلى ته ڙي داگير و مه حکوم کرم
من چهند دقيبيا چيروكا خوه يا مژهوی بو ته ڦه گييرم و د گوهيدا بانگ
بدهم و بيژتمي:

من د چاھيئن ويدا مهم و زين د خواند و وي د عشقا جوليتيدا پيچام،
لى هيش د پيچولكيدا بى ئezمان كر بوم، ز پهيف و سوزان ۋەدهر كر
بوم.

شاليارى ئەفينا من

د شەقپىرىيەن مەدا

دەستىيەن من تۈرى رەنگ دبۇن
تۈرى ئەفسانە و چىروك دبۇن
تۈرى عشقەكا خومارى دبۇن
دارا هنارى د پىكى مندا بشكۈز دبۇو
و ھەمى دبۇونە تو، دبۇونە ئەز
د ناڭ گىيانى مندا بېرى

د گومانین مندا **بلله**:

ته د گوت:

ناخوازم ژ درهوا خوه هشیار بم و بکهقمه د هشیاریبا عشقا تهدا، دا

من نهکوژی

میری من،

د ئەزەلدا من تو دقیای

خەونەکە ھەمی شەقان دبىنم

و عشقا ته د دەشتا سینگى مندا د حەركت

ئەزا د خەو و خەونىن خفتەدا

ته د گوته من

دکویراتیا چافین تهدا خوه دبینم

رهشکا چافین ته ب سپیلکا چافین خوه ئاور دکەم، ھەمبىز دکەم

لېقا من يا ژىرى جادەين خەربىيا ماچىرنىن تەيە

ھەز ژ ته دکەم

ئازادى چەندا خوشە

سېمەرخا ئەفسانەيى،

دەستىن ته چەترا شەقىن بەندەواربىيا منه

دارا پرتەقا لا حەوشىا مە تلۇقە تلۇقە خوه ژ نارنجان شور دکەت

و خەونەكى ژ ھشىارىي زېقال دکەت

ته د گوته من

خۇزى ژ مىرى مىرادانرا

داشەك ژ كەزىبىا ته، چىكەك ژ خوناقا لېقىن ته، د بن سىتافكا

مژوولانكىن تهدا

د تابلوىەكىدا د رائىخسلى باز و ب دىوارى ژورا منقە د ھەلاويىسى

دا د گەودا مندا مەزن ببای و دگەل دەمزمىرا دلى من ھاتبايە لىدان

شاسواری من

خودایه ک ئازاد

د بن چوکىن تەدا كرنوش دكەت

بىتانوكىن مىرگىن چىا د بن كەفشي تەدا پەنايى رادكەھىن

كەف ب گاف ل تە د گەرم

ھەسپى خوهىي سپى بده رى

غاردانى ل گەل باى بکە

د ناف بابەلىسىكىن نە تەبتىرا دەرباز ببە

و د ههمبیزا عشقا مندا بجه باران و
ل گهلههیین ئهقینی من د دهرازینکا دلخوه دا ئاسنی بکه
رویبارین پورا من نیگارین سحرینه
ھەست ب گەرماتییا دەستتین تە دکەم
من دثیبیا بیئەم
چەند حەز تە دکەم
پایزم و د گەل عشقا تەدا ژیان دکەم

تە دگوتە من:

كچا خودى

ب مەش و هشىارى پىشىمەرگەيى ۋىئا تە مە، دگەقزم، خوھ كىرىل
دكەم، ياريان دكەم، دېزىم
ل بن گوهى تە دېيىمە تە وەلاتى من، حەزىز تە دكەم.

نافه‌رۆک

5	بیاڤین رادای
20	بارانه‌کا توزگرتى
28	چركه‌یه ک ل گەل بارانى
31	شایسته‌یین کور
36	بەندەمانه‌ک مژھوی
42	چلۇزه
47	د دېستانا ۱۱ يىدا
51	زەنگل
55	سواسىتىكا
64	سېبەرەکا ۋارى
69	سېھوانە
71	گورگەھ
75	لیلۆز
82	پايزىيا ئىقشارەكى
85	د بازگەھىن دەمىدا

